

Inhoud

Algemeen

Artikel 1 Aanvullende begripsomschrijving

Dekking

Artikel 2 Omvang van de dekking

Artikel 3 Aanvullende uitsluitingen

Artikel 4 Samenloop

Schade

Artikel 5 Verplichtingen bij verwezenlijking van schade

Artikel 6 Saneringsbepalingen

Artikel 7 Schaderegeling

Premie

Artikel 8 Premie

Overige bepalingen

Artikel 9 Risicowijziging

Artikel 10 Risico-inspectie

Artikel 11 Einde van de verzekering

Artikel 12 Verweersbijstand

Artikel 1

Aanvullende begripsomschrijving

In deze Bijzondere Voorwaarden verstaan wij onder:

1. **Bereidings- en opruimingskosten**
Kosten verbonden aan maatregelen, die tijdens de looptijd van de verzekering door of vanwege verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van verontreiniging af te wenden, de verontreiniging of de gevolgen daarvan te beperken, en de kosten verbonden aan het wegnemen, afvoeren en vernietigen van in dat kader ingezamelde, opgevangen of afgezonderde verontreinigde stoffen en voorwerpen.
2. **Derde**
Ieder ander dan verzekerde.
3. **Emissie**
Het onvoorziën vrijkomen van gassen, vloeistoffen en/of fijn verdeelde vaste stoffen.
4. **Locatie van derden**
Een locatie waarvan een derde belang heeft bij het behoud daarvan uit hoofde van eigendom of een ander zakelijk recht, dan wel voor het behoud daarvan risico draagt.
5. **Looptijd van de verzekering**
De periode vanaf de aanvang tot aan het einde van de verzekering.
6. **Merkelijke schuld**
Een ernstige mate van schuld. Hieronder verstaan wij onder meer een gedraging die, of een nalaten dat, in negatieve zin afwijkt van wat een redelijk denkend of handelend (rechts)persoon in soortgelijke omstandigheden zou doen.
7. **Sanering**
Het ongedaan maken van een verontreiniging.
8. **Verkoopwaarde**
Het bedrag dat bij verkoop in het normale verkeer en uitgaande van dezelfde bestemming van het gebouw verkregen zou kunnen worden, exclusief de waarde van de grond.
9. **Verontreiniging**
  - a. De aanwezigheid van een stof in of op de bodem of het oppervlaktewater in een zodanige concentratie dat de toepasselijke overheidsnormen (streefwaarde of een overeenkomstige waarde) die gelden op het moment dat de aanwezigheid van de stof zich manifesteert, worden overschreden.
  - b. De aanwezigheid van asbest in een zodanige concentratie dat de toepasselijke overheidsnormen die gelden op het moment dat de aanwezigheid van asbest zich manifesteert, worden overschreden.
10. **Verzekerde**
  - a. U;
  - b. de in de polis als verzekerde(n) genoemde natuurlijke of rechtspersoon(en) voor zover hij/zij belang heeft/hebben bij het behoud van de verzekerde locatie uit hoofde van eigendom of een ander zakelijk recht of voor het behoud daarvan het risico draagt.
11. **Verzekerde locatie**
  - a. Het/de in de polis vermelde risicoadres(sen);
  - b. de werklocatie.
12. **Werklocatie/Werkzaamheden bij derden**

De locatie van derden, gelegen binnen Nederland, waar u of iemand namens u werkzaamheden verricht binnen de in de polis vermelde bedrijfsactiviteit.

13. **Zaakschade**
Beschadiging, waaronder ook begrepen wordt vervuiling, vernietiging of vermissing van zaken.

Artikel 2

Omvang van de dekking

1. **Omschrijving van de dekking**
In geval van verontreiniging zijn verzekerd:
  - kosten van sanering van de verzekerde locatie en de locatie van derden,
  - schade en kosten die het gevolg zijn van de sanering,
  - zaakschade die het gevolg is van de verontreiniging, een en ander als en voorzover de verontreiniging het gevolg is van een emissie die zich voordoet tijdens de looptijd van de verzekering en de verwezenlijking van deze emissie zijn oorsprong vindt op de verzekerde locatie.
  - a. **Eigen gebrek**
De onder 2.1 omschreven dekking is ook van kracht als de emissie het gevolg is van een eigen gebrek van opstallen en roerende zaken op de verzekerde locatie voorzover het eigen gebrek is veroorzaakt door of bestaat uit fouten in ontwerp, constructie, uitvoering of materiaalkeuze.
De dekking voor de gevolgen van een eigen gebrek geldt slechts als er voldaan is aan de in de polis vermelde onderhoudsverplichtingen. Ten aanzien van installaties, machines en leidingen geldt deze dekking bovendien uitsluitend als de verontreiniging zich manifesteert binnen een termijn van tien jaar, gerekend vanaf de datum waarop de installaties, machines en leidingen nieuw zijn (op)geleverd, of vanaf de datum waarop de delen waarin het eigen gebrek is gelegen, zijn vernieuwd en (op)geleverd.
  - b. **Werkzaamheden bij derden**
In geval van werkzaamheden bij derden geldt de onder 2.1 omschreven dekking alleen als de verontreiniging het gevolg is van een emissie veroorzaakt door de uitvoering van bovengenoemde werkzaamheden en zich manifesteert binnen vijf jaar na afloop hiervan.
  - c. **Herbouw van opstallen**
In het geval het voor de uitvoering van de sanering noodzakelijk is om opstallen of een gedeelte daarvan af te breken en te herbouwen, dan worden de herbouwkosten vergoed tot maximaal de verkoopwaarde van de opstallen vóór de uitvoering van de sanering.
2. **Meeverzekerde kosten**
Binnen de grenzen van het verzekerd bedrag zijn meeverzekerd:
  - a. expertisecosten;
  - b. bereidings- en opruimingskosten.
3. **Verzekerd bedrag**
  - a. **Begrenzing naar bedrag**
Per emissie of reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien wordt niet meer vergoed dan het in de polis vermelde verzekerd bedrag.
  - b. **Verdeling verzekerd bedrag**
Als het verzekerd bedrag niet toereikend is om alle schade en kosten, die het gevolg zijn van de sanering of de verontreiniging, te vergoeden, wordt het verzekerd bedrag in de verhouding 50/50 verdeeld over de verzekerde locatie en de locatie van derden. Als het aldus verkregen verzekerd bedrag voor één van de locaties niet toereikend is en het voor de andere locatie beschikbare verzekerd bedrag nog niet (geheel) is aangewend, komt (het restant van) dat deel van het verzekerd bedrag ten goede aan de locatie waarvoor het verzekerd bedrag te kort schiet.
  - c. **Dekking boven het verzekerd bedrag**
Boven het verzekerd bedrag is meeverzekerd de wettelijke rente over de door ons verschuldigde vergoeding. Deze is opeisbaar vanaf vier weken nadat wij alle noodzakelijke gegevens hebben ontvangen op basis waarvan de verschuldigdheid van de vergoeding kan worden vastgesteld.
4. **Derdenbeding**
Deze verzekering geschiedt mede ten behoeve van derden. Voor derden ontstaan aanspraken op vergoeding onder de polis pas door een daartoe strekkende schriftelijke verklaring, door u tegenover ons afgelegd.

5. Dekking na het einde van de verzekering
Na het einde van de verzekering blijft de dekking uitsluitend van kracht voor verontreiniging en zaakschade die zich manifesteren binnen een periode van één jaar na dat einde, maar waarvan de oorzaak is gelegen binnen de looptijd van de verzekering.

Artikel 3

Aanvullende uitsluitingen

Naast de uitsluitingen in de Algemene Voorwaarden gelden de volgende bepalingen.

- Aardbeving/Overstroming**
Wij vergoeden geen schade en kosten als gevolg van een verontreiniging veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit:
  - aardbeving of vulkanische uitbarsting.
  - overstroming waaronder te verstaan het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen.
- Merkelijke schuld**
Wij verlenen geen dekking voor schade en kosten die het gevolg zijn van opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of al dan niet bewuste merkelijke schuld van een verzekerde. Met opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of al dan niet bewuste merkelijke schuld van een verzekerde stellen wij gelijk: de opzet, de al dan niet bewuste roekeloosheid of de al dan niet bewuste merkelijke schuld van de (rechts)persoon die in opdracht of met goedvinden van een verzekerde de algehele feitelijke leiding over het bedrijf of een deel van het bedrijf van die verzekerde heeft en in die hoedanigheid schade veroorzaakt.
- Genetische schade**
Niet gedekt zijn schade en kosten als gevolg van genetische modificatie.
- Milieuzorg**
De verzekering biedt geen dekking voor schade en kosten ontstaan bij of als gevolg van handelingen of gedragingen waarbij de verzekerde onvoldoende milieuzorg heeft betracht. Deze uitsluiting geldt evenwel niet als en voor zover verzekerde aantoonbaar dat de schade en/of kosten ook zou (den) zijn ontstaan als hij wel voldoende milieuzorg zou hebben betracht.
Een verzekerde wordt in ieder geval geacht onvoldoende milieuzorg te betrachten als hij in strijd handelt met de milieuvergunning of een voor het bedrijf geldende AMvB, of als hij, in geval van werkzaamheden bij derden, niet werkt op basis van de toepasselijke proces- en productcertificatie op grond van de Wet Milieubeheer. Als de bedoelde verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding alsmede enige functionaris in dienst van verzekerde die door een lid van de directie is belast met de verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.
- Verhuurder en (mede)huurder(s)**
Niet gedekt zijn de schade en kosten veroorzaakt door of voortvloeiende uit de activiteiten van de verhuurder en (mede)huurder(s) van de verzekerde locatie, behalve als uitdrukkelijk anders is overeengekomen. De uitsluiting voor de verhuurder geldt niet als u tevens de verhuurder bent.
- Ondergrondse tanks**
Niet gedekt zijn de schade en kosten die veroorzaakt zijn door of samenhangen met de ondergrondse opslag van stoffen in tanks.
- Motorrijtuigen**
In geval van werkzaamheden bij derden, zoals omschreven in artikel 1.12, zijn van de dekking uitgesloten de schade en kosten, die worden toegebracht met of door een motorrijtuig dat:
  - een verzekerde bezit, houdt, bestuurt of gebruikt;
  - een verzekerde als werkgever doet of laat gebruiken;
  - een niet-ondergeschikte gebruikt in het kader van de uitoefening van uw bedrijf.**Uitzonderingen**
Wel gedekt zijn:
  - Aanhangwagens**
Schade veroorzaakt met of door een aanhangwagen die, na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen.
  - Laden/lossen**
Schade veroorzaakt door lading, bij het laden of lossen van motorrijtuigen.
  - Lading**
Schade toegebracht door lading die zich bevindt op dan wel valt of is gevallen van een motorrijtuig.

8. Vaar- of vliegtuigen
In geval van werkzaamheden bij derden, zoals omschreven in artikel 1.12, zijn van de dekking uitgesloten de schade en kosten, die worden toegebracht met of door een vaar- of vliegtuig, dan wel door werkzaamheden met of vanaf een vaar- of vliegtuig, dan wel veroorzaakt door een zaak die zich daarin/op bevindt, of daaruit of daarvan is gevallen of losgeraakt.

Artikel 4

Samenloop

De schadevergoeding die op grond van deze verzekering voor onze rekening komt, wordt door ons voldaan. Ook in die gevallen, dat wij ons kunnen beroepen op wettelijke bepalingen die leiden tot vermindering van de uitkering wegens elders lopende verzekeringen. Verzekerde is echter verplicht zijn rechten ten opzichte van de andere verzekeraars tot het beloop van die vermindering desgevraagd aan ons over te dragen.

Artikel 5

Verplichtingen bij verwezenlijking van schade

Een spoedige en voor alle betrokken partijen bevredigende uitvoering van onze verplichtingen is voor een belangrijk deel afhankelijk van medewerking van u en/of de verzekerde. De na een schadegeval door ons te verlangen medewerking is neergelegd in de navolgende verplichtingen.

- Aanmelding**
Verzekerde is verplicht ons onmiddellijk kennis te geven van elke emissie die zich op de verzekerde locatie manifesteert.
- Overige verplichtingen**
Verzekerde is verplicht:
  - ons zo spoedig mogelijk alle van belang zijnde gegevens en bescheiden te verstrekken;
  - alle aanwijzingen van of namens ons op te volgen en overigens alle medewerking te verlenen en inlichtingen te verschaffen, die voor de beoordeling van de door de verontreiniging ontstane situatie van belang zouden kunnen zijn;
  - alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om verdere verontreiniging te voorkomen of te beperken.
- Verlies van dekking**
Alle aanspraken op vergoeding onder deze polis vervallen, als de verzekerde, die aanspraak op vergoeding onder de polis maakt:
  - opzettelijk onjuiste gegevens verstrekt;
  - enige uit deze verzekeringsovereenkomst voortvloeiende verplichting niet of niet tijdig is nagekomen en daardoor onze belangen zijn geschaad;
  - binnen één jaar over een aanspraak op vergoeding tegen de schriftelijke mededeling van ons dat dekking geheel of gedeeltelijk ontbreekt, geen rechtsovereenkomst heeft ingesteld.
- Derden**
Het bepaalde in 5.2 en 5.3 geldt ook voor de derde die aanspraak op de dekking maakt.

Artikel 6

Saneringsbepalingen

- Regeling van sanering**
Verzekerde belast zich met de voorbereiding en regeling van de sanering en houdt zich daarbij aan onze aanwijzingen. Voordat tot sanering wordt overgegaan, moet het saneringsplan hiertoe door ons goedgekeurd zijn.
- Opdracht tot sanering**
De opdracht tot sanering moet door verzekerde binnen een door ons schriftelijk aangegeven termijn worden gegeven. Als verzekerde nalaat deze opdracht binnen de gestelde termijn te geven, verliest verzekerde het recht op vergoeding van saneringskosten en de meeverzekerde kosten. Bovendien hebben wij het recht de polis op te zeggen.

3. Derden
Het bepaalde in dit artikel 6 geldt ook voor de derde die aanspraak op de dekking maakt.

Artikel 7 Schaderegeling

1. Schaderegeling
De omvang van de schade en de hoogte van de kosten worden vastgesteld:
  - a. ofwel in onderling overleg;
  - b. ofwel, bij onderling goedvinden, door één expert;
  - c. ofwel, als partijen dat wensen, door twee ter zake deskundige experts, waarvan er één wordt benoemd door de verzekerde en één door ons.In laatst genoemd geval moeten de experts, voordat ze met hun werkzaamheden beginnen, een derde expert benoemen. Als de eerste twee experts niet tot overeenstemming kunnen komen, stelt de derde de schade vast. Hij blijft daarbij binnen de grenzen van de bedre eerdere schadevaststellingen. Zijn vaststelling is bindend, zowel voor de verzekerde als voor ons.
Alle experts zullen zich bij de schadevaststelling baseren op dezelfde rapporten bodemonderzoek/saneringsplan, voor zover deze voldoen aan de geldende kwaliteitsnormen. Als wij meewerken aan de vaststelling van de schade, betekent dat niet automatisch dat wij de schade zullen vergoeden.
2. Expertisekosten
Hieronder wordt verstaan het salaris van alle experts, die met de schadevaststelling zijn belast. Wij vergoeden de expertisekosten van de door verzekerde benoemde expert tot maximaal het bedrag van de door ons benoemde expert.

Artikel 8 Premie

1. Naverrekening
De premie is gebaseerd op variabele factoren. Wij kunnen van u verlangen om periodiek gegevens te verschaffen om de juiste premie te kunnen berekenen. Als u niet binnen de gestelde termijn voldoet aan een verzoek daartoe, hebben wij het recht om de geldende premie te verhogen met vijftig procent of zoveel meer als ons toekomt op grond van de ons bekende gegevens.
2. Terugbetaling van premie
Bij tussentijdse beëindiging van de verzekering verminderen wij de premie als en voor zover dit billijk is. Wij betalen geen premie terug als er sprake is van opzet van de verzekerden om ons te misleiden.

Artikel 9 Risicowijziging

1. Wijziging van het risico
Zodra de aard van de in de polis vermelde activiteiten een zodanige wijziging ondergaat, dat het verzekerde risico daardoor wordt verzaard, bent u verplicht hiervan direct aan ons schriftelijk kennis te geven.
2. Voorstel van ons
Na kennisgeving hebben wij het recht voor te stellen de verzekering op gewijzigde premie en/of voorwaarden voort te zetten dan wel, als dit naar ons oordeel niet mogelijk is, deze per aangetekende brief op te zeggen met inachtneming van een termijn van dertig dagen. In dat geval restitueren wij de premie over de nog resterende looptijd van de verzekering.
3. Aanvaarding/afwijzing voorstel
Doen wij een voorstel tot voortzetting van de verzekering, dan heeft u het recht binnen een termijn van dertig dagen het voorstel al dan niet te aanvaarden.
Als u het voorstel binnen deze termijn aanvaardt, wordt over aanspraken op vergoeding onder de polis die door ons na de ontvangst van de kennisgeving tot risicowijziging en tijdens de contractduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op basis van de nieuwe overeengekomen voorwaarden.
Als u het voorstel afwijst of daarop binnen deze termijn niet antwoordt, wordt over aanspraken op vergoeding onder de polis

die door ons daarna gedurende de contractduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op basis van de reeds geldende voorwaarden, als en voor zover verzekerde aantoont dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met de bedoelde wijziging van het risico.
Hebben wij ons het recht voorbehouden de verzekering alsnog op te zeggen als u ons voorstel afwijst of daarop binnen de gestelde termijn niet antwoordt, dan eindigt de dekking dertig dagen nadat wij het bericht van opzegging per aangetekende brief hebben verzonden.

4. Achterwege blijven kennisgeving van risicowijziging
Blijft een kennisgeving als bedoeld in artikel 9.1 achterwege, dan vervalt elke aanspraak op vergoeding onder de polis, behalve als verzekerde aantoont dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met deze wijziging.
Zodra wij alsnog met de wijziging van het risico bekend worden, hebben wij het recht de verzekering met onmiddellijke ingang op te zeggen. In dat geval restitueren wij premie over de nog resterende looptijd van de verzekering.

Artikel 10 Risico-inspectie

1. Inspectierecht
Wij hebben het recht om de verzekerde locatie(s) op ieder moment te (laten) inspecteren. Verzekerde is verplicht hierbij alle medewerking te verlenen die in het kader van een beoordeling van het verzekerde risico redelijkerwijs is geboden.
2. Verplichte maatregelen
Wij kunnen verzekerde naar aanleiding van de inspectie verplichten binnen een bepaalde termijn maatregelen te treffen, die wij met het oog op de dekking van het verzekerde risico nodig vinden.

Artikel 11 Einde van de verzekering

In aanvulling op het artikel Einde van een verzekering in de Algemene Voorwaarden gelden de volgende bepalingen.

De verzekering eindigt:

1. bij beëindiging van uw activiteiten of zodra het verzekerde belang door verkoop of op andere wijze is overgegaan;
2. als verzekerde de opdracht tot sanering niet binnen de gestelde termijn heeft gegeven en wij de polis schriftelijk opzeggen;
3. als verzekerde de in artikel 10.1 omschreven medewerking niet verleent binnen veertien dagen nadat hij daartoe per aangetekende brief is aangemaand, of als verzekerde de in artikel 10.2 bedoelde maatregelen niet heeft getroffen binnen de door ons gestelde termijn. In dat geval restitueren wij de premie over de nog resterende looptijd van de verzekering.

Artikel 12 Verweersbijstand

1. Omschrijving van de dekking
Verzekerd is:
  - a. het verlenen van verweersbijstand, zoals omschreven in artikel 12.2;
  - b. het vergoeden van kosten van verweersbijstand, zoals omschreven in artikel 12.6.
2. Verlenen van Verweersbijstand
Verweersbijstand wordt verleend:
  - a. bij het voeren van verweer tegen vorderingen van derden over aansprakelijkheid van verzekerde voor door derden geleden schade,
  - b. over geschillen met de overheid over de sanering van de verzekerde locatie,een en ander als en voorzover:
  - de door derden geleden schade of de sanering van de verzekerde locatie betrekking hebben op een verontreiniging die het gevolg is van een emissie die zich voordoet tijdens de looptijd van de verzekering en de verwezenlijking van deze emissie zijn oorsprong vindt op de verzekerde locatie;

- binnen één jaar na het zich manifesteren van de verontreiniging een beroep op dekking onder dit artikel is gedaan;
  - op de vordering van de derde als hierna onder 4 van dit artikellid genoemd, Nederlands recht van toepassing is;
  - de vordering ingesteld wordt door een derde, aan wie in verband met het bepaalde in artikel 2.3.b over het verzekerde bedrag, niet de volledige schade is vergoed, of de vordering wordt ingesteld door een derde die ondanks een schriftelijke verklaring van u als bedoeld in artikel 2.4 over het derdenbeding, geen aanspraak op vergoeding wenst te maken en zijn vordering jegens verzekerde op aansprakelijkheid baseert;
  - de gevorderde schade meer bedraagt dan het door verzekerde gekozen toepasselijk eigen risico.
3. Duur van Verweersbijstand
Wij zullen verweersbijstand blijven verlenen voor zover naar onze mening er een redelijke kans bestaat dat het beoogde resultaat bereikt wordt. Als succes in redelijkheid niet te verwachten is, zullen wij dit gemotiveerd meedelen aan de verzekerde.
4. Behandeling van aangemelde zaken
Wij behandelen de aangemelde zaken in principe zelf. Wij zullen altijd, voor zover mogelijk, in eerste instantie een regeling in der minne nastreven.
5. Bijstand bij procedures in rechte
Wanneer een procedure in rechte gevoerd moet worden, zullen wij voor zover mogelijk, zelf de bijstand verlenen.
6. Vergoeding van kosten
- a. Vergoeding per emissie
Over de in artikel 12.2 genoemde vorderingen en geschillen en onder de voorwaarden in dat artikel genoemd, vergoeden wij tot maximaal het hiervoor in de polis genoemde verzekerde bedrag, per emissie:
    - de honoraria en de verschotten van de door ons ingeschakelde advocaat, procureur, deurwaarder, andere deskundige en expert;
    - de proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of de kosten van bindend advies. Hieronder zijn niet begrepen dwangsommen, afkoopsommen, boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen;
    - de kosten van getuigen in een gerechtelijke en administratieve procedure;
    - de kosten van de tegenpartij, voor zover zij op grond van een rechterlijke uitspraak, arbitraal vonnis of bindend advies voor rekening van de verzekerde komen.
  - b. Betaling aan belanghebbenden
Wij hebben het recht de kosten van verweersbijstand rechtstreeks aan belanghebbende te betalen.
  - c. Door tegenpartij te vergoeden kosten
Als bij een proces, arbitrage of bindend advies de tegenpartij tot vergoeding in de kosten wordt veroordeeld, komt het bedrag van die kosten, voor zover zij voor onze rekening zijn, ten gunste van ons.
  - d. BTW-verrekening
Als de verzekerde de BTW kan verrekenen met de door hem verschuldigde BTW-afdrachten, komt die BTW-toeslag niet voor vergoeding in aanmerking.
  - e. Verhaal van kosten
Als de verzekerde op grond van een wettelijke of contractuele bepaling de kosten van verweersbijstand geheel of gedeeltelijk vergoed kan krijgen, komen die kosten niet in aanmerking voor vergoeding op grond van dit artikel. Wij zullen de verzekerde, ter compensatie van de door ons voorgesloten kosten, bijstand verlenen bij het terugvragen of verhalen van die kosten.